

Zarz.: 49/XV R/2014

zm.: 51/XV R/2019

Zarządzenie nr 49/XV R/2014

Rektora Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu

z dnia 23 lipca 2014 r.

**w sprawie procedury gospodarowania substancjami, preparatami i ich mieszaninami
w jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu**

Na podstawie art. 66 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (t.j. Dz. U. 2012, poz. 572, ze zm.), ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach, preparatach i ich mieszaninach (Dz. U. nr 63, poz. 322 ze zm.), Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji chemicznych i ich mieszanin (Dz. U. 2012, poz. 1018 ze zm.), Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. 2005 nr 11, poz. 86 ze zm.), ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. nr 229 poz. 2275 ze zm.), Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2012 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz niektórych mieszanin (Dz. U. 2012, poz. 445 ze zm.), Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje niebezpieczne lub mieszaniny niebezpieczne (Dz. U. 2012, poz. 601), Dyrektywy 67/548/EWG z dnia 27 czerwca 1967 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i etykietowania substancji niebezpiecznych (Dz. Urz. WE L 196 z 16.08.1967 r., str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t.1, str. 27; Załącznik nr 2 dyrektywa Komisji 2001/59/WE Dz. U. L 225 z 21.08.2001 r. str. 0001-0333), zarządzam, co następuje:

§ 1

1. Substancje chemiczne, zwane dalej „substancjami” to pierwiastki chemiczne i ich związki w stanie, w jakim występują w przyrodzie lub zostają uzyskane za pomocą procesu produkcyjnego, ze wszystkimi dodatkami wymaganymi do zachowania ich trwałości, oprócz rozpuszczalników, które można bez wpływu na stabilność i skład substancji oraz wszystkimi zanieczyszczeniami powstałymi w wyniku zastosowanego procesu produkcyjnego.
2. Preparaty chemiczne, zwane dalej „preparatami” to mieszaniny lub roztwory składające się co najmniej z dwóch substancji.

3. Substancjami niebezpiecznymi i preparatami niebezpiecznymi są substancje i preparaty zaklasyfikowane do jednej z poniższych kategorii:
  - 1) substancje i mieszaniny o właściwościach wybuchowych (E),
  - 2) substancje i mieszaniny o właściwościach utleniających (O),
  - 3) substancje i mieszaniny skrajnie łatwopalne (F+),
  - 4) substancje i mieszaniny wysoce łatwopalne (F),
  - 5) substancje i mieszaniny bardzo toksyczne (T+),
  - 6) substancje i mieszaniny toksyczne (T),
  - 7) substancje i mieszaniny szkodliwe (Xn),
  - 8) substancje i mieszaniny żrące (C),
  - 9) substancje i mieszaniny drażniące (Xi),
  - 10) substancje i mieszaniny uczulające, (np. Xn, Xi) substancje i mieszaniny rakotwórcze (np. T, Xn)
  - 11) substancje i mieszaniny mutagenne, (np. T, Xn)
  - 12) substancje i mieszaniny działające szkodliwie na rozrodczość (np. T, Xn)
  - 13) substancje i mieszaniny niebezpieczne dla środowiska (N);

§ 2

Znaki ostrzegawcze obecnie obowiązujące dla substancji niebezpiecznych – chemicznych stanowią załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

II. Wykaz prac szczególnie niebezpiecznych przy wykorzystaniu substancji i preparatów niebezpiecznych występujących w jednostce.

§ 3

1. Kierownik jednostki organizacyjnej zobowiązany jest do :
  - 1) Ustalenia i aktualizowania wykazu prac szczególnie niebezpiecznych w jednostce (załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia).
  - 2) Określenia wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych, w tym:
    - a) sprawowania bezpośredniego nadzoru nad tymi pracami,
    - b) zapewnienia odpowiednich środków zabezpieczających,
    - c) przeprowadzenia instruktażu pracowników obejmującego wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przy poszczególnych czynnościach.

§ 4

1. Kierownik jednostki organizacyjnej, w której używane są substancje i preparaty niebezpieczne, zobowiązany jest do wyznaczenia pracownika odpowiedzialnego za gospodarowanie, prowadzenie i aktualizowanie kart charakterystyki substancji niebezpiecznej lub preparatu niebezpiecznego, oraz ewidencjonowanie i zabezpieczenie ich przechowywania.
2. Pracownicy wyznaczeni, o których mowa w ust. 1, jak również osoby narażone na kontakt z substancjami i preparatami niebezpiecznymi winny znać:
  - a) przepisy o substancjach i preparatach niebezpiecznych,
  - b) zasady obchodzenia się z substancjami i preparatami niebezpiecznymi, ich toksyczne działanie na organizm ludzki i sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadku ewentualnego zatrucia.

III. Ewidencja substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych.

§ 5

1. Jednostka organizacyjna używająca substancji i preparatów niebezpiecznych jest zobowiązana do przechowywania karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego, która stanowi zbiór informacji o właściwościach niebezpiecznych substancji lub preparatu oraz zasadach i zaleceniach ich bezpiecznego stosowania.
2. Karta charakterystyki przeznaczona jest przede wszystkim dla użytkowników prowadzących działalność zawodową w celu umożliwienia im podjęcia w miejscu pracy środków niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa oraz ochrony zdrowia człowieka i środowiska.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie w działalności zawodowej substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych bez posiadania karty charakterystyki.
4. Osoba wprowadzająca do obrotu substancję lub preparat niebezpieczny jest zobowiązana do bezpłatnego udostępnienia ich odbiorcy karty charakterystyki, najpóźniej w dniu ich pierwszej dostawy. W przypadku jej braku należy ją pobrać ze strony internetowej producenta. Karta charakterystyki winna posiadać aktualną podstawę prawną.
5. Osoba stosująca substancję niebezpieczną lub preparat niebezpieczny ma obowiązek zapoznania się z kartą charakterystyki, co potwierdza oświadczeniem (wzór stanowi załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia).
6. Karty charakterystyki wszystkich używanych preparatów i substancji niebezpiecznych muszą znajdować się na stanowisku pracy w formie papierowej lub w formie elektronicznej.

7. Osoba stosująca substancję lub preparat niebezpieczny, który może stworzyć zagrożenie dla zdrowia człowieka lub środowiska, ma obowiązek podjęcia niezbędnych działań zapobiegających powstawaniu zagrożenia.
8. Jednostka organizacyjna używająca substancji lub preparatów niebezpiecznych zobowiązana jest do prowadzenia ich ewidencji (załącznik nr 4 do niniejszego zarządzenia).
9. Ewidencja winna być zgodna z ilością i rodzajem aktualnie posiadanych substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych.

IV. Przechowywanie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych.

§ 6

Substancje i preparaty niebezpieczne mogą być przechowywane wyłącznie w:

- a) magazynach odczynników chemicznych,
- b) pomieszczeniach wykonywania analiz,

z uwzględnieniem wytycznych zawartych w kartach charakterystyki.

§ 7

1. Magazyny winny być zamykane i zabezpieczone przed dostępem osób z zewnątrz.
2. W pomieszczeniach wykonywania analiz substancje i preparaty niebezpieczne mogą być przechowywane w małych ilościach tylko na bieżące potrzeby.
3. W pomieszczeniach, w których używane są substancje i preparaty niebezpieczne, winny być wywieszane instrukcje bezpiecznej i higienicznej pracy, oraz znajdować się apteczki zaopatrzone w środki do udzielania pierwszej pomocy lekarskiej.

V. Oznakowanie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych.

§ 8

1. Oznakowanie opakowania substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego powinno zawierać nazwę umożliwiającą jednoznaczną identyfikację substancji lub preparatu oraz odpowiednie znaki ostrzegawcze i napisy, a mianowicie:
  - a) nazwę substancji,
  - b) nazwę producenta,
  - c) znak lub znaki ostrzegawcze i napisy określające ich znaczenie,
  - d) zwroty „R” wskazujące rodzaj zagrożenia,

- e) zwroty „S” opisujące warunki bezpiecznego stosowania substancji niebezpiecznej lub mieszaniny.
2. Objaśnienia zwrotów „R” i „S” zawiera załącznik nr 5 do niniejszego zarządzenia.
  3. Substancje i preparaty niebezpieczne powinny być przechowywane w oryginalnych fabrycznych opakowaniach wraz z oryginalnym oznakowaniem.
  4. Etykieta produktu powinna zawsze umożliwić identyfikację substancji lub preparatu.
  5. W przypadku zniszczenia lub uszkodzenia opakowania oryginalnego, należy substancje i preparaty niebezpieczne (wraz z uszkodzonym opakowaniem oryginalnym) umieścić w opakowaniu zastępczym.

VI. Postanowienia końcowe.

§ 9

1. Za właściwą gospodarkę substancjami niebezpiecznymi i preparatami niebezpiecznymi w jednostce organizacyjnej tj. ich ewidencję, przechowywanie i stosowanie odpowiedzialny jest kierownik jednostki organizacyjnej, a w razie jego nieobecności upoważniony zastępca.
2. Za gospodarkę odpadami niebezpiecznymi powstałymi w wyniku stosowania substancji i preparatów niebezpiecznych odpowiada kierownik jednostki organizacyjnej lub upoważniona przez niego osoba.
3. ¹ Koszty związane z utylizacją odpadów pokrywane będą z limitu wydzielonego z kosztów ogólnych, za wyjątkiem kosztów utylizacji odpadów dotyczących działalności usługowej jednostek, obciążających koszty tej działalności.
4. Unieszkodliwianie odpadów chemicznych i niebezpiecznych przeprowadzane będzie przez firmę specjalistyczną wyłonioną w drodze przetargu publicznego zorganizowanego przez Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu.
5. Wykaz substancji i preparatów niebezpiecznych przeznaczonych do utylizacji należy przekazać do Inspektoratu BHP i P.Poż. Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu.
6. Wykaz powinien zawierać
  - a) nazwę i ilość substancji lub preparatu,
  - b) *uchylony*²
  - c) imię i nazwisko osoby do kontaktu oraz numer telefonu.

---

¹ Zmieniony zarządzeniem nr 51/XV R/2019 Rektora UMW z dnia 23 kwietnia 2019 r.

² Uchylony zarządzeniem nr 51/XV R/2019 Rektora UMW z dnia 23 kwietnia 2019 r.

§ 10

Inspektorat BHP i P.Poż. sprawuje nadzór merytoryczny w zakresie gospodarowania substancjami i preparatami niebezpiecznymi w jednostkach Uczelni.

§ 11

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

§ 12

W zarządzeniu nr 10/XIV R/2009 Rektora Akademii Medycznej we Wrocławiu z dnia 9 lutego 2009 r. uchyla się §1 ust 2 oraz załącznik nr 6.

z up. J.M. Rektora
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
Prorektor ds. Nauki

prof. dr hab. Zygmunt Grzebieniak

Otrzymują:

według rozdzielnika